

PÖLLÖPOSTI 2024-01

Jäsentiedote

Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistys ry, 0731742-2

Luontotupa

Puijonkatu 15

70100 KUOPIO

p. 044 493 1288.

Luontotupa on auki tiistaisin luontoiltoina klo 17-20.

luonnonystavat@klyy.fi

Sisällys

- Puheenjohtajalta 2
- Mukaan suojelutiimiin 3
- Uudet hallituksen jäsenet 4
- Kevätkauden tilaisuudet ja tapahtumat 6
- Lintukerho 8
- Luonnonsuojelua hakemalla muutosta suunnitelmiin tai päätöksiin 9
- Pohjois-Savon talviretkikohteita 11

Yhdistyksen vuoden 2024 hallitus:

Ari Kekäläinen, puheenjohtaja

044 4931288

puheenjohtaja [at] klyy.fi

Tapio Osala, varapuheenjohtaja

040 0761185

tapio.antero.osala [at] gmail.com

Kaisa-Maria Remes, sihteeri,

050 5449016

kaisamaria.remes [at] gmail.com

Mervi Hyvönen

044 5725101

mervi.t.hyvonen [at] gmail.com

Tapio Nevalainen

040 7089058

tapio.nevalainen [at] uef.fi

Laura Okkonen

laura.okkonen [at] opedu.kuopio.fi

Erwin Woitsch

erwin [at] woitsch.com

Puheenjohtaja puheenjohtaja@klyy.fi Sihteeri sihteeri@klyy.fi

Tapahtumailmoitukset ja ilmoittautumiset tapahtumat@klyy.fi

Lasku-, jäsenmaksu- ja jäsenrekisteriasiat luonnonystavat@klyy.fi

Puheenjohtajalta

Uudet rahastot Kuluva kvartaalin uudeksi tavoitteeksi ehdotan kahden uuden rahaston peruspääoman keräystä. Nykyisten rahastojen säännöt ovat kovin ahtaat ja moni kannatettava tutkimus tai hanke joudutaan vuosittain rajaamaan rahoituksen ulkopuolelle. Vielä useammat eivät edes hae, kun ovat tutkineet rahastojemme myöntämiskriteerit. Mielestäni Yhdistyksellä voisi olla Ympäristötutkimuksen ja Ympäristöharrastuksen omakatteiset rahastot. Yhdistys kerryttäisi niihin pääomaa myyntituotteilla, lahjoituksilla ja jälkisaadoksilla (testamentit). Rahankeräyslupakin jo on, joten voimme ottaa lahjoituksia vastaan myös jäsenistön ulkopuolelta. Näille rahastoille pitäisi laatia samantapaiset viisaat säännöt kuin Betty Väänänen on aikoinaan omassa jälkisaadoksessa asettanut. Eli vuosittain vain osa pääoman tuotosta on jakokelpoista. Merkittävä osa tuotosta pitää sijoittaa takaisin pääomaan, jotta myös rahaston tulevaisuus on turvattu. Samalla estyy pääoman "luvaton" tai yletön käyttö. Rahasto-ajatus on nyt esitetty julkisesti. Ajatusta punnitsee ensin hallitus ja vuosikokouksessa asiaan voi ottaa kantaa jäsenistö. Toiveeni on, että kuluvan kvartaalin päättyessä Yhdistyksen 150 v. juhliin (vuonna 2046) rahastot ovat jo merkittävästi tutkimusta ja harrastustoimintaa tukemassa.

Luontoillat Yleisölle ja jäsenistölle suunnatuille luontoaiheisille tilaisuuksille tiistain Luontoilloille on riittänyt yleisöä ja alustajia. Suomen Luonnonsuojeluliitto kerää vuosittain jäsenyhdistysten tapahtumien määriä ja myös kävijöiden lukumääriä. Yhdistyksemme on näihin tilastoihin ilmoittanut pääsääntöisesti vain yleisölle avoimet laajasti tiedotetut tapahtumat. Ehkä voisimme jatkossa merkitä tarkemmin muistiin myös kaikki toimintaseurojen tapahtumat ja niiden osallistujat. No vuodelta 2023 ilmoitimme 68 tapahtumaa ja niissä 1821 kävijää. Todellinen kävijämäärä on arvioni mukaan jossain kahden tuhannen tienoilla ja tapahtumien määräkin varmaan joi-tain kymmeniä isompi. Mielestäni Yhdistys on muutamana viimeisenä vuonna piristänyt toimintaansa. Silti olen sitä mieltä, että roimasti on vielä parantamisen varaa. Toimintamuotojakin voisi olla lisää. Uskon kuitenkin, että valtakunnallisessa vertailussa pärjäisimme nytkin jo hyvin. Kuka tietää?

Luonnonsuojeluaate ja luonnontieteen opiskelijat Nyt vaikuttaa lupaavalta, että paikalliset luonnontieteen opiskelijat saattaisivat kiinnostua luonnonsuojelutoiminnasta Yhdistyksen kanssa. Olemme jo järjestäneet muutamana tapaamisen ja yhteistyömuotoja haetaan sekä suunnitellaan. Hyvä! Tämä vaati ensin vanhoilta Yhdistyksen jäseniltä ennakkoluulotonta ja rohkeaa ulostuloa Yliopiston "maastoon". Kevään aikana odotamme jo yhteisiä tempauksia. Ainakin 2.5 illalla on suunnitelma kerätä "Wappurooskaa" yhdessä.

Tehtäväksi Olisiko nyt aika tarkistaa oma jälkisaadös (testamentti) ajan tasalle? Oma yhdistyksesi toivoo tukeasi uusien rahastojen alkupääomaksi. Voit myös nyt heti laittaa avustuksen tilille. Viestikenttään voi laittaa YH, YT tai pelkkä Y. Viestin avulla kerrytät Ympäristöharrastuksen (YH), Ympäristötutkimuksen (YT) tai molempien rahastojen (Y) peruspääomaa. Lahjoita luonnolle, rahankeräyslupa RA/2021/1342 - Tili FI26 5482 0661 9069 54 Viestikenttään YH, YT tai Y Pienikin avustus on pitkällä aikavälillä merkittävä.

Välillä voi "saada siipeensä" kun puuhailee. Näin kävi minullekin. Onneksi oli vasen – eihän näitä yhdistyshommia ole ennenkään "vasemmalla kädellä" hoidettu 😊.

Pekka Tenhunen

Tule mukaan luonnonsuojelutiimiin!

Tammikuun 30. päivä pidettiin Luontotuvalla yhteinen palaveri KLYY:n, yliopiston ympäristötieteen opiskelijoiden ja kaikkien muidenkin luonnonsuojelusta kiinnostuneiden kanssa. Paikalla oli parikymmentä henkilöä suunnittelemassa yhteistoimintaa.

Tarkoitus on perustaa vapaamuotoinen KLYY:n luonnonsuojelutiimi ja järjestää yhteistä toimintaa luonnon ja ympäristön puolesta. Sellaista on kaivattu yhdistykseen, varsinkin kun aiemmin toimineen luonnonsuojeluryhmän toiminta on hiipunut.

Tammikuun palaverin porukka intoutui jo suunnittelemaan erilaisia toimintamuotoja. Haasteitahan riittää. Ilmastonmuutos ja luontokato ovat suuria globaaleja ongelmia. Paikallisestikin voimme tehdä monenlaista, pienistä teoista syntyy yhdessä enemmän.

Tammikuun palaverissa tuli esiin mm. erilaiset tempaukset. Tulemme varmasti myös näkymään yliopiston opiskelijoille järjestöpäivässä ja maaliskuussa kestävyysviikolla, jonka keskeisiä järjestäjiä on ainejärjestö Hyeena.

Suomen luonnonsuojeluliitolla on tänä vuonna teemana ”Lähiluonto”. Kestoaiheita ovat muiden muassa metsiensuojelu ja vieraslajit. Martta-järjestöllä on tämän vuoden teemana ”Metsä”, joten sinnekin suuntaan voidaan yhteistoimintaa viritellä, kuten myös Lyseolle, jossa on oma ympäristöopiskelijoiden ryhmä.

Ilmoittaudu mukaan uuteen luonnonsuojelutiimiin! Perustimme **Whatsapp-ryhmän**, jossa vaihdetaan viestejä ja ideoitaan. KLYY:n puolelta yhdyshenkilönä on *Annu Vakkila*. Lähetä hänelle puhelnummerosi, niin liitämme sinut luonnonsuojelutiimin Whatsapp-ryhmään. Viesti menee perille osoitteessa tapahtumat@klyy.fi. Toinen yhteyshenkilö on *Anni Lahtinen*, lanni@uef.fi.

Kevään Luontoilloissa on useita luonnonsuojeluun liittyviä esityksiä, kuten toisaalta tästä Pöllöpostista voi nähdä! Lauantaina 25.5. on tutustumisretki kaupungin jatkuvan kasvatuksen metsäkohteeseen Niittylahdessa. Ja kesäksi on suunnitteilla Puijon Antikkalaan KLYY:n vieraslajitalkoita (jättipalsami). Ensimmäinen kitkentä on 6. kesäkuuta. Merkkaa kalenteriin! Jäsensähköpostissa tulee tarkemmat tiedot. Porukka innostui myös KLYY:n roskienkeruutalkoista, jotka on suunnitteilla jonnekin Kuopioon heti vapun jälkeen 2.5. torstai-iltana. Sinne siis!

Talkooporukkaa lähdössä KLYY:n roskaretkelle Kuopionlahden rantamille toukokuussa 2019. – K: Sini Nuutinen.

Hallituksen uudet jäsenet esittäytyvät: Hei luonnonystävät!

Laura Okkonen:

Olen koulutukseltani Jyväskylän yliopistosta valmistunut ekologi sekä biologian ja maantieteen opettaja. Biologin hommia en ole sitten opiskeluaikojen tehnyt, vaan opettajan työt ovat vieneet mennessään. Työskentelin vuonna 2009 Kuopioon muutettuani ensin Karttussa yläkoulussa ja lukiossa, ja nyt viimeiset seitsemän vuotta olen opettanut Kuopion lyseon lukiossa. Biologin opinnotkaan eivät ole aivan hukkaan menneet: liikun paljon luonnossa patikoiden, meloen ja maastopyöräillen, ja onhan se mukavaa, kun osaa tarkkailla luonnon tapahtumia ja lajeja biologin silmin. Verkostoituminen ja tärkeiden asioiden edistäminen yhdessä on minulle mieluinen tapa toimia. Olen valtakunnallisen Biologian ja maantieteen opettajien liiton hallituksen samoin kuin Pohjois-Savon biologian ja maantieteen opettajien piiriyhdistyksen hallituksen jäsen. Lyseossa työskennellessäni olen ollut perustamassa koulumme ympäristötiimiä, johon kuuluu opiskelijajäseniä ja vastuopettajia. Ympäristötiimin toiminnan tavoitteena on edistää kestävän arjen käytänteitä kuten tehokasta lajittelua, kouluruokahävikin torjumista ja sosiaalista hyvinvointia.

Olen huolissani luonnon tilasta niin Suomessa kuin muualla maailmallakin. Negatiiviset kehityskulut kuten viimeisten luonnonmetsien kato, lajien laajamittainen uhanalaistuminen ja ilmastonmuutos etenevät nyt nopeasti. Luontokadon ja ilmastonmuutoksen hillinnässä ollaan jo myöhässä, ja siksi meidän kaikkien panosta luonnon suojelemiseksi ja elvyttämiseksi sekä ilmastonmuutoksen pahimpien seurausten torjumiseksi tarvitaan. Luonnonsuojelu on minulle sydämen asia, ja yksi tärkeä tapa edistää sitä on kouluissa ja muualla tehtävä ympäristökasvatustyö. Nykyisin kestävän kehityksen teemat ovat hyvin esillä peruskoulun ja lukion opetussuunnitelmissa sekä eri oppiaineiden sisällöissä.

Maailma ei kuitenkaan ole valmis, koska ympäristöongelmat ovat yhä viheliäisemmin kytkeytyneet ja laajalaistuneet. Ympäristön- ja luonnonsuojelun toimia täytyy siis edistää monin eri tavoin ja vieläpä samanaikaisesti. Universaalit YK:n Agenda 2030 –tavoitteet ohjaavat valtioiden, yritysten ja yhteisöjen toimintaa kestävämpään tulevaisuuteen, ja niiden edistäminen myös yksittäisten ihmisten arjessa on erittäin tärkeää. Koen, että opettajana yksi päätehtävistäni on kasvattaa lapsista ja nuorista aktiivisia kansalaisia, jotka osallistuvat paitsi itseään koskevaan päätöksentekoon, myös ottavat vastuuta yhteisestä ympäristöstä, toisista ihmisistä ja toisen lajisista kanssakulkijoistamme. Tämä planeetta ei ole vain ihmistä varten. Hyvä ohjenuora, jonka nuorillekin aina kerron on, että kukaan ei voi tehdä kaikkea, mutta jokainen voi tehdä jotain. Yhdessä saamme enemmän aikaan, ja aivan kuten Suomen luonnonsuojeluliiton sloganissakin sanotaan: *Yhdessä suojelemme suomalaisen luonnon.*

Erwin Woitsch:

Muutin Kuopioon kesällä Helsingistä ja on ollut kotoisaa tulla mukaan yhdistyksen toimintaan. Itselläni on pitkä ura niin luonnonharrastajana kuin ympäristösuojelijana, nuorena toimin Luonto-Liitossa, varttuneempana Luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piirissä. Koijärvelle en ehtinyt mukaan, mutta Pohjois-Norjan Alta-jokea puolustamaan hyvinkin. Nuuksion luontoalueiden saaminen kansallispuistoksi oli meille suuri saavutus, kansallista kaupunkipuistoa yritetään sinnikkäästi edelleen Helsinkiin, Kuopiossa se jo onkin – upeaa!

Opiskelin Joensuun ja Helsingin yliopistoissa luokanopettajaksi ja erikoistuin mm. biologiaan ja maantieteeseen. Aikanaan olin myös perustamassa Suomen Ympäristökasvatuksen seuraa, kehittämässä luonto-opastuksen menetelmiä ja tuottamassa valitusmateriaalia. Kunnallinen päätöksenteko tuli tutuksi ympäristölautakunnan ja ruotsinkielisen työväenopiston johtokunnan jäsenenä. Ehdin vaikuttaa 20 v. kaupunginosayhdistyksessäni Oulunkylässä. Asukkaiden aktiivisuus mm. pelasti merkittävän luonto- ja virkistysalueen, kun metsän läpi jääripäisesti suunniteltua maakaasuputken linjausta saatiin järkevöitettyä. Apuna olivat myös liito-oravat.

Työelämässäni on ollut kaksi vaihetta, ensin ympäristönsuojelu, sitten opetus ja kasvatusta. Ensimmäiseen kuuluu mm. saaristoluontokeskuksen käynnistäminen, jälkimmäiseen kaksi vuosikymmentä opettajantyötä peruskoulussa Espoossa. Säännöllisen työuran päättymisen johti Kuopioon, sillä halusin puolisoni kanssa eloisaa kulttuuriri- ja sivistyskaupunkiin lähelle vapaa-ajan kodiksi tullutta sukutilaamme Joroisissa. Aiempi kosketus Savoan on perustunut vain vuosikymmenten osallistumiseen Kuopio tanssi ja soi festareille.

Vaikka Kuopiossa on paljon arvokasta purettu ja Puijo saarrettu, niin täällä viehättää eri aikakausien rakennuskanta ja lähiluonto, keskustassa asuvana nautin lähirannoista, puistoista ja ränneistä kulkuväylinä. Ympäristö vaikuttaa hyvin hoidetulta ja luonnon moninaisuuteen tuntuu kiinnitetyn huomiota. Savolaisuudesta minulla on vain hyvä sanottavaa, vaikka se on minulle aika uutta ja Savo ollut elämässäni valkea saareke Suomen kartalla. Itse vartuin siis pääkaupungissa, laatokankarjalaisen äitini ja itävaltalaisen isäni lapsena. Täällä Kuopiossa voin edelleen harrastaa laulua ja soittoa sekä kuvataiteita, lähteä helposti niin lähiretkille kuin Ruotsin erämaiden tuntureillekin koiramme kanssa.

KLYY:llä on monipuolista toimintaa ja pitkät perinteet Kuopion seudun luonnon- ja ympäristön vaalijana. Sillä on tärkeä tehtävä ei vain seurata mutta myös asiantuntijana osallistuen vaikuttaa päätöksentekoon. Kaavoitus säätelee alueiden käytön ja tilan, mm. hoito-ohjein säädellään luonto- ja viheralueiden elinpiirejä ja lajistoa. Luonnon- ja ympäristönsuojelijoiden pitääkin olla koko ajan seuraamassa suunnittelua, askel edellä lopullisia päätöksiä, muuten on liian myöhäistä. Tätä työtä haluan olla yhdistyksessä edesauttamassa koko maapallon tila mielessä.

Yhdistys tekee lähi- ja kaukoluontoa (avaruutta myöten!) tutuksi asukkaille mm. runsaiden retkien ja monipuolisten luontotuvan tiistai-iltojen avulla. Hyvää on minusta myös se, että KLYY tarjoaa nuorille kanavia ja mahdollisuuksia ympäristötoimintaan. Yhdistys varmistaa omaisuudellaan kiitettävällä tavalla olemassaoloon ja toimintaedellytyksiään. Tulevaisuuden turvaan on aina syytä panostaa.

KLYY:n piirissä on myös toiveissani tarjota jäsenille mahdollisuutta tulla tarkkailemaan luontoa ja osallistua perinnebiotooppien eli niittyjen hoitoon maatilallamme Joroisissa Varkauden tuolla puolen: tervetuloa!

Kevätkauden luontoillat ja lukupiirit

Luontotupa Puijonkatu 15, Kuopio

Luontoillat alkavat klo 17.30 kahvi- ja teetarjoilulla ja esitys klo 18.00 (- n. 19.30).

Etäosallistumislinkki lähetetään automaattisesti kaikille jäsenille sähköpostilla ja saat myös pyytämällä osoitteesta tapahtumat@klyy.fi, sieltä löydät myös ajankohtaiset tiedot.

Luontoilloista kerrotaan myös yhdistyksen Facebookissa ja linkki on myös siellä.

Lämpimästi tervetuloa mukaan! Tilaisuudet ovat kaikille avoimia, tuo kaverisikin mukaan!

- ❖ 6.2. Karttailta, Aarne Hagman
- ❖ 13.2. Saturnuksen, Kuopion tähtitieteellisen seuran toiminnan esittelyä, pj Juho Korhonen
- ❖ 20.2. Geologinen luonnonperintö suomalaisessa maisemamaalauksessa, Kaisa-Maria Remes
- ❖ 27.2. Lintuvedet ja niiden kunnostus, Ismo Laakso
- ❖ 5.3. Luonnonsuojelun huomioiminen talousmetsissä ja monimuotoista metsäajattelua myös takapihoillemme, toiminnanjohtaja Pirjo Paldanius
- ❖ ma 11.3. Luonnonystävien lukupiiri. Kirja: Eeva Kilpi; Punainen muistikirja
- ❖ 12.3. Tekstiilien ekologisuus, FT toksikologi Kaisa Klemola
- ❖ 19.3. Kuopion kaupunkisuunnittelu, kaupunkisuunnittelujohtaja Ilkka Laine
- ❖ 26.3. Australia-ilta, Peter Sorjonen-Ward
- ❖ 2.4. Nostalgiamatka tulivuorisaarelle Islantiin, Pekka Tenhunen
- ❖ 9.4. Suot – hiilidioksidi/metaani, Anna Laine-Petäjäkangas
- ❖ 16.4. Lintukerhon linnunlauluilta
- ❖ 23.4. Perhosharrastusilta, Patrik Åberg
- ❖ ma 29.4. Luonnonystävien lukupiiri. Kirja: Pekka Tarkka; Nuori Aaro
- ❖ 7.5. Suomen ympäristökeskuksen (Syken) avoin tieto, Simo Paasisalo
- ❖ 14.5. Lintuyhdistys Kuikka 50 vuotta, pj. Eelis Rissanen

Kevätkauden retket ja tapahtumat

- ❖ La 16.3. Lintukerhon pönttötalkoot, Luontotupa klo 11-14, kevätkokous klo 15.
- ❖ Huhtikuussa Lintukerho, muuton tarkkailua Kallansilloilla (?)
- ❖ Ma 25.3. KLYY, kevätvuosikokous Lyseon lukiolla klo 18
- ❖ To 2.5. luontoporukoiden yhteiset siivoustalkoot, Valkeisenlampi klo 17 alkaen.
- ❖ Ma 6.5. KLYYn hautausmaaretki ja Betyh haudalla käyntiä. Lähtö klo 17.30 Ison hautausmaan portilta.
- ❖ To 16.5. Lintukerho. Lintujen tarkkailua ja evästelyä Karttulan Keihäsjärven lintutornilla klo 18-20.
- ❖ (Su 19.5. Kuikka ry:n 50-vuotisjuhlat Maaningalla Haatalantie 217.)
- ❖ Ti 21.5. KLYYn retki Puijolle Antikkalan laavulle, tutustuminen kesän vieraslajitalkookohteeseen, klo 17.30-20.30. Lähtöpaikka avoin.
- ❖ La 25.5. tutustumisretki kaupungin jatkuvan kasvatuksen metsäkohteeseen Niittylahdessa. Lähtöaika ja -paikka sekä kyydit eivät vielä tiedossa.
- ❖ To 6.6. KLYYn Antikkalan 1. vieraslajitalkoot klo 17.30 alkaen. Kokoontumispaikka ei vielä päätetty.
- ❖ Ti 11.6. KLYYn Karhonsaariretki. Kokoontuminen Ranta-Toivalan laiturilla klo 17 (?)
- ❖ Su 16.6. Luonnonkukkapäivän retki yhdessä kaupungin kanssa, todennäköisesti klo 12, mutta paikka avoin.
- ❖ Pe-la 28.-29.6. ympäristönsiivoustalkoot Karhon kuivaamolla yhdessä SaKan kanssa.
- ❖ Heinäkuu: KLYYn 2. vieraslajitalkoot Antikkalassa.
- ❖ Elokuu: KLYYn 3. vieraslajitalkoot Antikkalassa.
- ❖ Elokuu: KLYYn retki Puijolle, Kokonmäen luontopolun kierto.
- ❖ Elokuu: KLYYn retki Konneveden kansallispuistoon?
- ❖ Elokuun loppu: lepakkoretki yhdessä kaupungin kanssa.
- ❖ La 31.8. Suomen luonnon päivän retki yhdessä kaupungin kanssa.
- ❖ Syyskuu: KLYYn (sieni)retki Vanuvuoren laavulle ja tornille.

Kevätkauden luontoillat, retket ja muut tapahtumat löytyvät myös tämän linkin takaa:
<https://www.sll.fi/kuopio/2024/01/31/kevaan-luontoillat-ja-tulevat-retket/>

Liity paikallisjäseneksi
Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistykseen helposti verkossa. Paikallisjäsenmaksu on 15 €/vuosi.
<https://klyy.nettisivut.fi/liity-jaseneksi/>

KLYY:n Lintukerho

Lintukerho on matalan kynnyksen harrastelijaryhmä, johon ovat tervetulleita kaikki KLYY:n jäsenet vauvasta vaariin. Järjestämme jäseniltoja, luontoretkiä, kuvakilpailuja, linnunpönttöjen rakentamista, ja opastamme lintujen talviruokinnassa ja lajitunnistuksessa.

Lintukerhoon voi ilmoittautua mukaan kuka tahansa KLYY:n jäsen, erillistä jäsenmaksua ei ole.

Liity WhatsApp-ryhmäämme!

Lintukerholla on oma WhatsApp-ryhmä, jossa tiedotetaan tapahtumista, keskustellaan linnuista, jaetaan tietoa uusimmista havainnoista ja autetaan lajitunnistuksessa.

Lintukerhoon ja WhatsApp-ryhmään voit liittyä lähettämällä yhteystietosi osoitteeseen lintukerho@klyy.fi

Aina on hyvä aika ripustaa linnunpönttö!

Luontotuvalla (Puijonkatu 15) on ympäri vuoden myynnissä laadukkaita, kotimaisia, yhdistyksemme jäsenien tekemiä linnunpönttöjä. Hankkimalla linnunpönttö meiltä varmistat, että saat oikeaoppisesti tehdyt, turvalliset pöntöt pihalinnuille ja tuet samalla yhdistyksen toimintaa.

Seuraa tiedotteitamme tulevista tapahtumista KLYY:n nettisivuilla (<https://www.sll.fi/kuopio/>), KLYY:n Facebookissa (@KLYYry), Instagramissa (luonnonystävät) ja WhatsAppissa! Ilmoitamme tapahtumista myös sähköpostitse.

KOKOUSKUTSU

KLYY:n kevätkuukokous pidetään ma 25.3. klo 18 Kuopion Lyseolla (Puijonkatu 18) kuvataideluokka.

Esillä sääntömääräiset asiat ja jäsenistön kannanotto uusiin rahastoihin.

Tervetuloa!

Luonnonsuojelua hakemalla muutosta suunnitelmiin tai päätöksiin

Monet yksityisten ihmisten tai yritysten suunnitelmat voivat aiheuttaa luonnolle ja sen eliöille niin suuria muutoksia, että niitä on vaikea hyväksyä. Siksi niitä joudutaan vastustamaan keinoilla, joihin laki antaa mahdollisuudet. Toiminnan hakijan tavoite on lähes aina saada rahallista hyötyä. Hän tai edustajansa saattaa esimerkiksi nähdä vain soraharjun, mutta ei sen lammikoissa eläviä viitasammakoita, joita luonnonsuojeluasetus suojaa. Myös luonnon kokonaishyötyä mm. ilmaston muutosten hillinnässä ei yleensä tunnusteta.

Aikainen lintu voi jotain löytääkin

Jos luonnonsuojelija on nimitetty johonkin työryhmään tai lautakuntaan, kokouspöytäkirjat on syytä lukea huolella etukäteen ja kokouksissa on syytä kysyä ja selventää asioita, sillä niissä paljastuu joskus joku kiinnostava suunnitelma. Mikäli asioissa on teknisiä seikkoja, joita ette ymmärrä, kysykää ulkopuolisilta. On vastuutonta hyväksyä vasta kokouspöydälle tulevia paksuja nippuja, joiden sisältöä ei edes ymmärrä. Usein vasta suunnitteilla olevista asioista kysytään kunnan jäsenten mielipiteitä tai lausuntoa. Mielipiteen tai lausunnon jättäminen ei maksa mitään. Niissä voi pyytää lisääaikaa, mutta en sitä yleensä suosittelen, sillä asioita ei pidä jättää roikkumaan. Poikkeus on joku vuodenaikakysymys, jossa joku asia halutaan selvittää, kun lumet ovat maassa tai lehti puussa.

Joskus useat yhdistykset haluavat jättää yhteisten mielipiteen ja tässä jokaisen mukana olevan yhdistyksen pitää heti selvittää omat allekirjoittajansa ja sitoutua aikatauluun. Lausunnoissa luontoväki usein vetoaa johonkin luonnon seikkaan tai he voivat kritisoida hakijan käyttämiä asiantuntijoita sekä heidän tekemiään johtopäätöksiä. Näissä voi olla selviä virheitä, jos keväällä pesivät linnut on kartoitettu marraskuussa. Samoin tavallisen ruskosammakon tapaaminen ei poissulje viitasammakkoa, jotka lajit itse asiassa viihtyvät samoissa lammikoissa. Myös laajojen suoalueiden luontokartoitus on voitu tehdä yhtenä ainoana päivänä. Vaikka kartoitus on huono, asiantuntija voi olla erinomainen; annettu tehtävä voi vain olla mahdoton annetussa aikataulussa.

Asioista voidaan joskus esittää etukäteen yleisölle ja tällöin on selvitettävä, voidaan jotain vielä muuttaa tai onko päätös asiallisesti ottaen päätös jo tehty. Usein hankkeen esittäjä antaa vaikutelman, että kaikki on jo selvää ja vaihtoehtoja ei ole.

Entäpä sitten valitus – ainakin aikaa tarvitaan

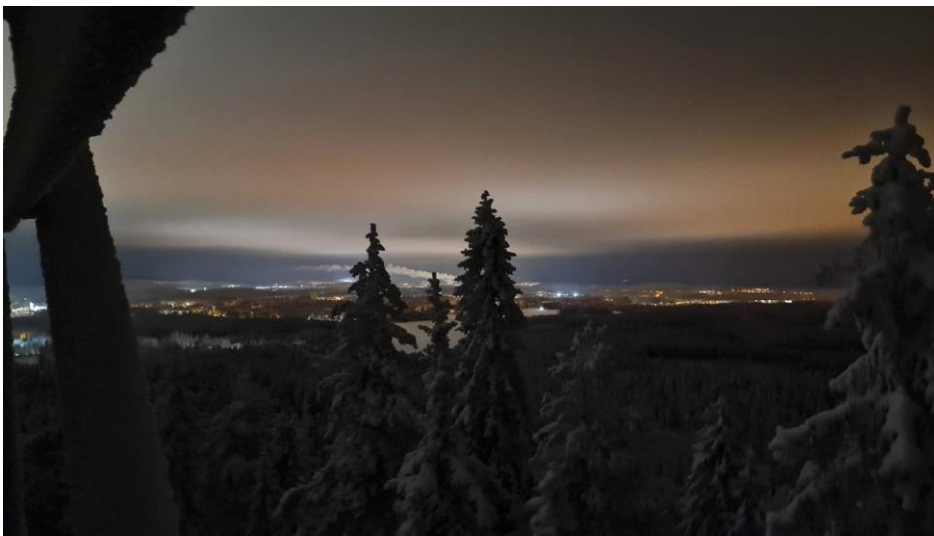
Jos jokin asia vain etenee, kannattaa usein miettiä valitukseen mahdollisia yhteistyökumppaneita. Kehtään ei kannata hylkiä, sillä mm. monet puutavaraterminaalit saman kapean Joensuun tai Nurmeksen tien vieressä tai kalastusmahdollisuuksien kaventuminen omien kotivesien alueilla haittaisivat paikallisia ihmisiä.

Päätöksenteossa luonnonsuojeluasetus ja varsinkin direktiivilajit on otettava vakavasti – samoin kuin vesipuitedirektiivi. Jos noita ei ole otettu huomioon, muutosta voi kannattaa hakea oikeuden kautta. Tässä puhutaan valittamisesta. Heti aluksi on sanottava, että valitus on kova ase, jonka kanssa on oltava säästäväinen. Tässä valittajalla on hyvä olla selkänोजनाan jokin laki tai asetus ja sen pykälä tai jokin selkeä tosiseikka. Luontojärjestöissä on yleensä pyritty valittamaan vain kyseen ollessa yleisestä edusta – ei yksityisestä. Kun yhdistys valittaa, valituksen allekirjoittavat usein puheenjohtaja ja joku toinen sääntöjen määräämä henkilö. Valitus maksaa vain, jos se kokonaan hylätään ja valitusmaksu riippuu oikeusasteesta. Esimerkiksi Finnulp-valitus ei maksanut KLYY:lle senttiäkään.

Yhdistys voi valittaa myös tietoisena, että valitus hylätään. Noin pari kymmentä vuotta sitten Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri ja sisarpiirimme valittivat kaikista suo-ojien teoista perusteluina suoluonto ja vesitalous. Alkuun hävisimme kaikki valitukset ja vieläpä kaikin tuomariäänin, mutta maksu oli silloin nykyistä paljon pienempi. Vähitellen tuomariäänit hajosivat ja lopulta voitimme osan valituksista ja osan hävisimme. Sen jälkeen Suomen laki muuttunut ja soiden ojitus on loppunut ja pääosin nykyään suo-ojia luodaan umpeen.

Valituksen teko vaatii useita kymmeniä tai jopa satoja tunteja aikaa, sillä luettavaa voi olla paljon yli tuhatkin sivua. On hyvä, jos työtä voidaan jakaa ja valitusta tekemässä on useita henkilöitä. Kun valitus on jätetty, yleensä toimintaa havitteleva yritys tekee valituksesta oma selvityksensä ja tähän valittaja saa puolestaan antaa vastaselityksensä. Tässä kolme – neljäkin kierrosta on aivan tavallista. Tässä vaiheessa valitusvaatimuksia voidaan jonkin verran korjatakin. Valittajan on vaikea arvata, milloin on vastaselityksen tekoaika, joten hereillä on oltava jatkuvasti.

Jo se seikka, että yhdistyksissä valitukset tehdään vapaaehtoistyönä ja niihin tulee tehtäväksi vastaselityksiä, rajoittaa valitusten tekoa. Täten viime vuoden aikana Kuopion Luonnon Ystävien Yhdistyksellä oli menossa vain kolme valitusta: Yaran toiminnan leviämistä kohti Siilinjärven kirkonkylää sekä kaksi Terrafamea koskevaa valitusta, joista toinen koski uutta sivukivikasaa ja toinen vaarallisen jätteen vakuusmaksujen nostoa sekä korvauksia kärsimään joutuville paikallisille ihmisille. Kaikilla valituksillamme oli siis tavoite suojella vesiä, joista mm. juomavetemme tehdään. Nämä kaikki kolme valitusta ovat yhteisiä muiden järjestöjen kanssa ja vain Terrafamen sivukivikasa-asiassa Pohjois-Savon luonnonsuojelupiiri on ensimmäinen valittaja – hienosti prosessiosoite.

Vielä kavereita tarvitaan

Piirin puheenjohtajana ollessani jouduin kummallisiinkin kärhämiin. Omituisin oli Tahkon korotushanke, jossa Tahkolle olisi tehty olympiatason alppilajien hiihto- ja laskettelukeskus osin luonnonsuojelualueen päälle. Siinä aiottiin kasata nykyisen Yaran sivukivestä hyvin korkea mäki ja kaivaa vielä syvä monttu ajatellun stadionin pääkatsomoon, jonne laskettelijat päätyisivät.

Nuoret luonnonsuojelijat, pyrkikää Suomen luonnonsuojeluliiton hallitukseen, jonne seuraava syysvaltuusto valitsee muutaman uuden jäsenen! Siellä saatte vertaistukea, jota olen saanut ja itsekin antanut vesiasioissa Lappia myöten. Myös Suomen Luonnonsuojeluliiton oikeusapu on käytettävissä. Voitte saada apua naapuripiireistä sekä henkilöitä, joista osan nimiä ette saa paljastaa. Muistakaa vielä, että viranomainen, joka tekee päätöksen, ei ole vastustajanne!

Pohjois-Savon talviretkikohteita

Kohteisiin pääsee kävellen, vaatavuustaso vaihtelee helposta vaikeahkoon, mutta soveltuvat peruskuntoiselle retkeilijälle. Listan laatimisessa auttoi Kuopion entinen metsänhoitaja Seppo Jauhiainen.

1 Pörrönpolku

Jos lasten kanssa haluaa talviretkelle Kuopiossa, on 1,7 kilometrin Pörrönpolku Neulamäessä helppoin vaihtoehto. Lähtöpaikka Pilpantie 177 pysäköintialueella. Polku on merkitty opastolpilla. Polku on talvikengien kuljettavissa. Puijon Ladun ylläpitämä Pilpan ulkoilukahvio on avoinna viikonloppuisin sekä hiihtolomaviikoilla (viikot 8-10) myös arkisin kello 10–15. Majan pihapiiristä on kaksi laavua ja wc.

2 Kurkimäen reitti

Pohjois-Savon ehkä laajin, 13 kilometriä, talvipolkureitistö "trail" löytyy Kuopion Kurkimäestä. Maasto sopii hyvin lapsiperheille. Reitti pidetään talkoovoimin auki läpi talven. Metrin levyisillä poluilla mahtuu hyvin kulkemaan myös pyörällä, jalaspotkurilla tai vaikka lastenrattaita työntäen. Reitin varrella on ke-lokylän tulistelupaikka. Kartta reitistä löytyy Kurkimäen kyläyhdistyksen verkkosivuilta. Reitille pääsee Kurkimäen koululta, Kurkimäentie 455.

3 Vanuvuori

Viime vuonna valmistunut Vanuvuoren näköalatorni Kuopion Hiltulanlahdessa on suosittu myös talvel-la. Vaikka reitillä on mäkisyyttä, kohde sopii talvellakin myös lapsiperheille. Näkötornin portaat voivat olla talvella haasteelliset, joten liukuesteet tarvitaan kenkiin. Kohteessa on vasta väliaikainen nuotio-paikka. Luontopolku alkaa parkkipaikalta Koirakaarre 70.

4 Tahko

Tahkon lakialueen eteläpäässä on Tahkolaakson parkkialueelta nouseva polku Huutavanholman kautta rinneravintola Pehkuun, varrella on näkötorni ja vaijeriliuku. Reitin pituus on 1,5 kilometriä. Toinen puolen kilometrin polku on alueen pohjoispäässä Mäkiautionrotkon kautta laavulle. Lähtöpaikka on Panorama Bar & Cafen P-alue, Tahkomäentie 333. Laavulle pääsee rotkon kautta tai yhteiskäyttöreittiä. Näissä kohteissa on jyrkkyyttä. Polkujen rappusilla ei ole talvikunnossapitoa. Reiteille tarvitaan nastakengät tai liukuesteet. Pidemmän viiden kilometrin lenkin voi kulkea Nipasen kodalle. Tämäkin reitti lähtee parkkialueen Huutavanholman portilta. Matkan varrella on nallelaavu ja taukotupa. Tällä pyöräilyyn, kävelyyn ja lumikenkäilyyn poljetulla reitillä on paljon nousua. Pienten lasten kanssa helpointa on mennä nallelaavulle, jonne on 1,2 kilometrin matka. Laavulla on myös käymälä.

5 Pisa

Luonnonsuojelun alueen Pisanmäelle nousee polku Kuopion Juankosken puolelta Salmenpellon parkki-paikalta Salmenpellontie 245. Polku pysyy läpi talven kävellen auki, sillä kävijöitä on paljon hienossa näköalakohteessa.

6 Seinävuori

Jylhän Seinävuoren rotkolaakson näköalapaikalle pysyy kävelypolku nippanappa talvella auki. Kohde on melko vaativa. On syytä käyttää liukuesteitä ja jos lunta on satanut, niin lumikengät on hyvä varata mukaan. Kohde löytyy Tuusniemen Seinävuorentieltä, missä on talvikunnossapito alaparkkipaikalle asti sekä huoltorakennuksen edestä laavulle ja kodalle. Kohteessa on puuliiteri ja käymälä.

7 Orinoro

Orinoron rotkolle ei ole talvella polkua, mutta kohteeseen pääsee lumikengillä, myös liukuesteitä tarvitaan. Parkkipaikka on Leppävirran Soisalon saarella osoitteessa Mustinmäentie 83. Merkitty seitsemän kilometrin reitti kulkee rotkon läpi ja lammen rannalta löytyy laavu.

8 Kallaveden jääkohteet

Kuopion matkustajasataman edustalta aukeava neljän kilometrin luonnonjäärata avattiin lauantaina. Sinne mahtuu potkureilla, kävellen, pyöräillen ja luistellen. Koirakin saa olla mukana. Kallavedelle syntyy talven mittaan patikkapolkuja myös moottorikelkan jälkiä pitkin esimerkiksi Hietasaloon ja Vuorisaloon. Hietasalon kodalle ja laavulle pääsee Rautaniemestä asuntomessualueen hiekkarannasta. Matkaa on suuntaansa pari kilometriä. Vuorisaloon tulistelevaan pääsee Savolanniemestä laavun vierestä moottorikelkan jälkeä pitkin, matkaa on reilut kaksi kilometriä.

9 Väisälänmäki

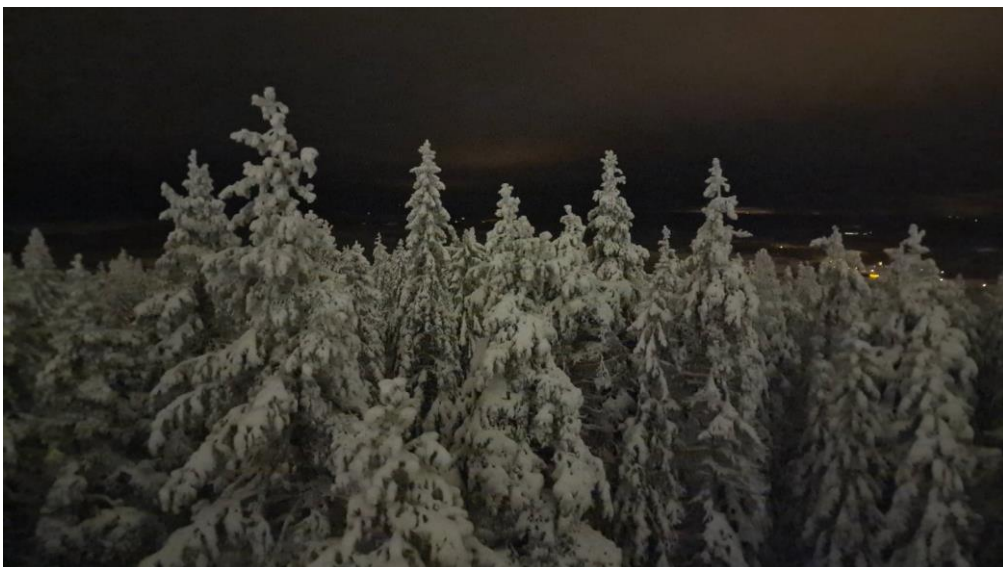
Polku Lapinlahden kansallismaisemaan pysyy talvellakin auki, varalta voi ottaa lumikengät mukaan. Väisälänmäelle on opasteet viitostieltä. Reilun kolmen kilometrin mittainen kulttuuri- ja luontopolun palkitsee näköalatorni.

10 Tiilikkajärvi

Erähenkeä hakevan kannattaa suunnata Rautavaaralle Tiilikkajärven kansallispuistoon. Liukulumikengillä tai lumikengillä pääsee maastoon.

11 Laivonmäki

Neulaniemen kärjestä pääsee Laivonsaaren Nimismiehennokan tulistelupaikalle ja kodalle, mistä voi lähteä valloittamaan Laivonmäkeä. Paluumatkalla on voittajafiilis. Tämä kohde on selvästi vaativampi kuin Pörrönpolku tai Vanuvuori, ja vaatii lumikengät. Mäkeä nouseva kohtaa Joosepin eräladun ja sitä kautta löytää Leivonmäen päälle, mistä avautuvat maisemat länteen Pohjois-Kallavedelle

Vanuvuoren näkötornin yökuvat Jukka Talvitie

Saat tämän tiedotteen paperisena, jos meillä ei ole sähköpostiosoitettasi! Voisitko ilmoittaa sp-osoitteesi.